

VÝBĚROVÁ REŠERŠE

Z PEDAGOGICKÉ BIBLIOGRAFICKÉ DATABÁZE

ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ

ŘÍJEN

Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Differences in students' scholastic well-being induced by familial and scholastic context / [Rozdíly ve školním wellbeingu studentů závislé na rodinném a školním kontextu] / Ramona Obermeier, Juliane Schleiser, Michaela Gläser-Zikuda -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 92, č. 3 (September) (2022), s. 994-1010.

I když je pocit osobní pohody ve škole závislý na vnitřní motivaci, pozitivních emocích a efektivním učení, měl by se častěji stát předmětem výzkumu. Je ovlivněn množstvím individuálních i kontextových faktorů a u studentů se liší vzhledem k prostředí, ve kterém žijí. Jaké jsou rozdíly mezi studenty s vysokým a s nízkým stupněm školního wellbeingu a jaké proměnné jsou pro tyto dvě skupiny nejzásadnější. Předložená studie získala data od více než 800 školáků z pátých ročníků a použita byla multivariační analýza. Bylo zjištěno, že zařazení se na správnou vzdělávací dráhu, dobré řízení třídy, pozitivní sociální klima ve třídě a jasná výuka, společně s nízkou mírou tlaku rodičů na výsledky, jsou charakteristické pro vysoký stupeň osobní pohody. Vyplývá z toho, že zlepšení osobní pohody by mělo začínat zlepšením výuky a zlepšen by měl být i vztah rodiče-škola.

wellbeing ; škola ; klima školy ; vedení třídy ; motivace ; emoce ; učení ; vztah rodiče-škola ; výuka ; prospěch ; rozdíl ; sociální podmínky ; kontext

<http://katalog.npmk.cz/documents/524673>

2.

Early cognitive intervention using mediated learning for preschoolers with developmental delay : a randomized controlled trial / [Raná kognitivní intervence s použitím zprostředkovaného učení pro vývojově retardované předškolní děti : náhodně kontrolovaný pokus] / Alice Yuen-ching Keung, Vanoa Fai-ling Ho, Kathy Kar-man Shum -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 92, č. 3 (September) (2022), s. 1109-1132.

Předložená studie zkoumala vliv rané kognitivní intervence na zvýšení kognitivního i jazykového rozvoje u retardovaných předškolních dětí. Vzorkem pro výzkum bylo 68 předškolních dětí z rehabilitačních center, které byly náhodně rozděleny do dvou skupin. Sledovaná skupina

absolvovala 12 sezení s individuálním výcvikem dovedností v myšlení, kontrolní skupina pracovala podle standardního programu. Po šesti měsících zkoumaná skupina předčila kontrolní skupinu v jazyce, obecném poznávání, analogickém myšlení, sekvenčním myšlení a logické argumentaci. To ukazuje na efektivitu zprostředkovaného učení, které zlepšuje kognitivní i jazykový rozvoj u retardovaných dětí.

předškolní dítě ; učení ; retardované dítě ; poznávací proces ; kognitivní vývoj ; vývoj dítěte ; opožděný vývoj ; zámek ; jazyková dovednost ; myšlení ; efektivnost vzdělávání ; Hongkong ; pokusné ověřování ; zprostředkované učení ; logické myšlení

<http://katalog.npmk.cz/documents/524695>

3.

Educational research in the twenty-first century : leveraging big data to explore teachers' professional behavior and educational resources accessed within Pinterest / [Pedagogický výzkum v dvacátém prvním století : využití Big data ke zkoumání profesního chování učitelů a pedagogických zdrojů v rámci Pinterestu] / Kaitlin Torphy Knake, Hamid Karimi, Sihua Hu, Kenneth A. Frank, Jiliang Tang -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Elementary school journal -- ISSN 0013-5984 -- Roč. 122, č. 1 (September 2021), s. 86-111.

Výzkum aplikující metody strojového učení (neuronové sítě a metodu random forest) na posuzování kognitivní náročnosti úloh z matematiky sdílených učiteli v rámci sociálních médií, konkrétně Pinterestu. Autoři studie testovali efektivnost těchto metod na posouzení náročnosti úloh počítačem vůči posudku člověka a vztah počtu uložených úloh k jejich kognitivní náročnosti. Metody dle mínění autorů skýtají potenciál pro vyhledávání kvalitních materiálů pro učitele během online výuky.

nové technologie ; matematika ; didaktická učební pomůcka ; příprava učitele na vyučování ; učitel ; poznávací proces ; internet ; výzkum ; počítačové vědy ; umělá inteligence ; sociální média ; Pinterest ; kognitivní náročnost ; neuronové sítě (počítačová věda) ; strojové učení ; random forest

<http://katalog.npmk.cz/documents/524640>

4.

Elementary schoolteachers' bilingual development beliefs and English learners' English reading comprehension achievement / [Představy učitelů základních škol o bilingvním vývoji a čtenářské dovednosti v angličtině u žáků, jejichž mateřštinou není angličtina] / Min Hyun Oh, Jeannette Mancilla-Martinez -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Elementary school journal -- ISSN 0013-5984 -- Roč. 122, č. 2 (December 2021), s. 165-190.

Studie zaměřená na představy učitelů angličtiny ve Spojených státech amerických o jazykovém vývoji bilingvních dětí a vhodném přístupu k jejich výuce. Autoři identifikovali tři představy

o vývoji bilingvního žáka: náhled zdůrazňující oddělenost jazyků (vývoj jazykových schopností dítěte pro oba jazyky je oddělený, autoři hovoří o dvojité monolingualitě), představu, že mateřský jazyk skýtá potenciál pro rozvoj angličtiny, a náhled blízký současnému poznání o rozvoji bilingvního dítěte. Sledovali také přístupy k výuce (benevolentní přístup, přístup s důrazem na normativní angličtinu a přístup spatřující v cizím jazyku jen nebezpečí pro rozvoj dítěte). Druhá část studie ověřovala výsledky učitelů dle představ učitele. Autoři také upozorňují na zažitá mýty o bilingvním dítěti ve školství (např. že osvojení angličtiny by mělo proběhnout během dvou let v USA).

bilingvismus ; druhý jazyk (L2) ; učitel ; žák ; čtení ; porozumění textu ; představa ; postoj učitele ; předsudek ; působení ; výzkum ; Spojené státy americké ; Spojené státy americké (jižní oblast)

<http://katalog.npmk.cz/documents/524686>

5.

Geschönte Effekte : oder: Vom Missbrauch statistischer Berechnungen / [Příkrášené výsledky : aneb: O zneužívání statistických výpočtů] / Hans-Jürgen Pitsch -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Behindertenpädagogik : Vierteljahresschrift für Behindertenpädagogik und Integration Behinderter in Praxis, Forschung und Lehre -- ISSN 0341-7301 -- Roč. 59, č. 2 (2020), s. 118-144.

Podpora kvalifikované a efektivní školní výuky je v poslední době stále více provázána s materiály a metodami, pro které se používá označení „založené na důkazech“. Příspěvek materiály založené na důkazech, mezi něž patří statistická data, grafy a tabulky s výpočty, podrobuje analýze a upozorňuje na jejich nejednoznačnou, často pochybenou interpretaci.

výuka ; školní vzdělávání ; důkaz ; podpora ; vyučovací metoda ; statistická data ; graf ; analýza ; interpretace ; efektivnost vzdělávání ; kvalita vyučování ; výpočty

<http://katalog.npmk.cz/documents/524460>

6.

Humanistické aspekty inkluzívneho vzdelávania = Humanistic aspects of inclusive education / Viktor Križo -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Psychológia a patopsychológia dieťaťa -- ISSN 0555-5574 -- Roč. 55, č. 1 (2021), s. 56-70.

Příspěvek k novému pohledu na dimenze inkluzivního vzdělávání. Autor obrací pozornost od integrace k inkluzi a nabízí humanistickou perspektivu inkluzivní pedagogiky a psychologie skrze koncept demokracie a participace, podpory potřeb každého člověka ve školním prostředí, a to nejen v zaměření na dítě. Při aplikaci Maslowovy pyramidy potřeb upozorňuje na nevyhnutelnost posunout vzdělávání od naplňování nižších D-potřeb (materiálních) k vyšším B-potřebám (svoboda a zodpovědnost), od moci nad druhými k moci spolu s druhými. Diskutována je i teorie humanistické psychologie.

integrace žáka ; inkluzivní vzdělávání ; humanismus ; psychologie ; potřeba ; participace ; moc ; demokratická výchova ; školní prostředí ; Slovensko ; inkluzivní pedagogika ; humanistická psychologie ; inkluze

<http://katalog.npmk.cz/documents/524432>

7.

"No Risk - No Fun!" : adoleszente Hirnentwicklung : ein neuropsychologischer Beitrag zum Verständnis von Risikoverhalten bei Jugendlichen / ["Bez rizika není zábava!" : vývoj mozku dospívajících : neuropsychologický příspěvek k pochopení rizikového chování dospívajících] / Nicola-Hans Schwarzer, Stephan Gingelmaier -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Behindertenpädagogik : Vierteljahresschrift für Behindertenpädagogik und Integration Behinderter in Praxis, Forschung und Lehre -- ISSN 0341-7301 -- Roč. 59, č. 2 (2020), s. 154-170.

Příspěvek objasňuje, na základě neurofyzikálních poznatků, jak asynchronní procesy zrání mozku dospívajících vedou k jejich rizikovému chování. Doporučuje, aby tyto poznatky byly zohledňovány v pedagogické praxi i celém školním kontextu s cílem pozitivního působení na rozvoj adolescentů a vyvarování se extrémních, nebezpečných situací.

adolescent ; riziková skupina ; neurofyziologie ; mozek ; chování ; pedagogická praxe ; školní prostředí ; rozvoj osobnosti ; prevence ; neuropsychologie ; rizikové chování

<http://katalog.npmk.cz/documents/524461>

8.

Pilot study of Unlocking understanding professional development to support grade 3 reading comprehension / [Pilotní studie programu profesního rozvoje Unlocking understanding na porozumění textu u žáků třetí třídy] / Colby Hall, Tricia A. Zucker, Janelle J. Montroy, Katlynn Dahl-Leonard -- eng -- Obsahuje bibliografii

In: Elementary school journal -- ISSN 0013-5984 -- Roč. 122, č. 2 (December 2021), s. 278-313.

Studie efektivity programu profesního rozvoje učitelů v oblasti výuky porozumění textu Unlocking Understanding. Autoři se zaměřili na rozdíl v efektivity mezi skupinou učitelů, kteří dostali předem vyhotovený scénář hodiny, a těmi, kterým byla ponechána volnost ve vedení hodiny. Výsledky ukazují vyšší efektivity učitelů, kteří sami tvořili plán vyučovací hodiny (v jednom z několika měření), ale naopak učitelé by upřednostnili vyhotovený plán. Závěr článku diskutuje implikace pro vzdělávání učitelů. Čtenářská intervence byla v oblasti sumarizace textu a inference (odvození informací propojením údajů).

čtení ; porozumění textu ; učitel ; odborný rozvoj zaměstnanců ; vzdělávání učitelů ; obsah výuky ; efektivity vzdělávání ; Texas ; ročník 3 ; čtenářská strategie ; inference ; sumarizace

<http://katalog.npmk.cz/documents/524895>

9.

Příčiny, projevy a důsledky syndromu ADHD = Causes, symptoms and consequences of ADHD syndrome / Marie M. Vágnerová -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Psychológia a patopsychológia dieťaťa -- ISSN 0555-5574 -- Roč. 55, č. 2 (2021), s. 107-131.

ADHD je relativně častá neurovývojová porucha, jejíž příčiny i projevy jsou značně variabilní. Ovlivňuje psychické funkce i sociální chování a v důsledku toho i pozici dítěte ve škole a ve vrstevnické skupině. V závislosti na zrání mozku i požadavcích kladených na dítě se mění její projevy. Autorka článku mapuje různé projevy ADHD a jejich dopad na život dítěte i jeho sebehodnocení. Diskutovány jsou i funkční a strukturální změny mozku, které přispívají k rozvoji této poruchy.

ADHD ; porucha chování ; handicap ; postižený ; psychika ; chování žáka ; vztahy mezi vrstevníky ; sociální chování ; mozek ; vývoj dítěte ; hyperkinetická porucha ; příčiny ; symptomy ; funkční porucha

<http://katalog.npmk.cz/documents/524436>

10.

The social continuum of educational leadership : exploring the offline and online social networks of elementary principals / [**Sociální kontinuum školského vedení : průzkum offline a online sociálních sítí ředitelů základních škol**] / Martin Rehm, Alan Daly, Peter Bjorklund, Yi-Hwa Liou, Miguel del Fresno -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Elementary school journal -- ISSN 0013-5984 -- Roč. 122, č. 1 (September 2021), s. 112-135.

Studie zkoumala komunikaci mezi řediteli základních a středních škol navzájem a školskou správou. Autoři sledovali, na koho se ředitelé obracejí v osobní komunikaci a jaké kontakty lze sledovat v rámci Twitteru, a následně údaje srovnali. Pro online prostředí bylo podstatné, zda se ředitelé drží kontaktů v rámci administrativní oblasti, nebo využívají možnosti sdílet zkušenosti a rady v širokém okruhu odborné veřejnosti. Výsledná data ukázala rozdíly v chování offline i online mezi řediteli základních a středních škol, autoři diskutují možné důvody.

ředitel školy ; řízení školy ; řízení školství ; vztahy mezi školami ; výzkum ; základní škola ; střední škola ; společenství ; sociální výzkum ; komunikace ; internet ; školská správa ; rozvoj vzdělání ; Spojené státy americké ; sociální média ; sociální sítě ; Twitter ; 2018-2020

<http://katalog.npmk.cz/documents/524644>

11.

Sociálne a emocionálne charakteristiky intelektovo nadaných detí a ich podpora v rôznych formách školskej edukácie = Social-emotional characteristics of intellectually gifted children

and their promotion in various forms of education / Eva Rajčániová -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Psychológia a patopsychológia dieťaťa -- ISSN 0555-5574 -- Roč. 55, č. 1 (2021), s. 38-55.

Předložená studie sumarizuje dostupná výzkumná řešení podporující hypotézu o nadání jako protektivním, nebo naopak rizikovým faktoru výskytu sociálních a emocionálních těžkostí. Převažují však výzkumné důkazy ve prospěch předpokladu, že nadané děti jsou sociálně i emocionálně zakotveny v kolektivu přinejmenším stejně jako jejich vrstevníci (neidentifikovaní jako nadprůměrně nadaní). Zkoumány jsou možné příčiny protichůdných zjištění a názory odborné veřejnosti. Studie se dále zaměřuje se na problematiku vytvoření vhodného výchovně-vzdělávacího prostředí pro všestranný rozvoj intelektuálně nadaných dětí. Na toto téma neexistuje mnoho studií, na Slovensku ani v zahraničí.

nadaný ; dítě ; talent ; inteligence ; sociální adaptace ; emocionální adaptace ; vztahy mezi vrstevníky ; adaptace ; školní adaptace ; výchovně-vzdělávací proces ; rozvíjení schopností ; psychologie osobnosti ; vývojová psychologie ; výzkum ; analýza vědecké literatury ; Slovensko ; intelekt

<http://katalog.npmk.cz/documents/524413>

12.

Die Sonderschule im Nationalsozialismus oder: Die Banalität institutionellen Handelns / [Zvláštní škola za národního socialismu aneb: Banalita institucionálního jednání] / Wolfgang Jantzen -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Behindertenpädagogik : Vierteljahresschrift für Behindertenpädagogik und Integration Behinderter in Praxis, Forschung und Lehre -- ISSN 0341-7301 -- Roč. 59, č. 3 (2020), s. 287-300.

Autor seznamuje s publikacemi vydávanými v poválečném období, jež se věnují fenoménu speciální (léčebné) pedagogiky a přístupu k hendikepovaným v období národního socialismu v Německu. Vyjadřuje svůj vlastní názor na danou problematiku a podrobněji se věnuje rozboru knih Dagmar Hänselové, zejména její poslední publikaci Sonderschule im Nationalsozialismus (2019).

publikace ; speciální pedagogika ; postižený ; historické hledisko ; recenze ; názor ; Hänsel, Dagmar. Sonderschule im Nationalsozialismus : die Magdeburger Hilfsschule als Modell ; národní socialismus ; 1945-

<http://katalog.npmk.cz/documents/525083>

13.

Studienelemente inklusiver Bildung : ein Angebot zur Studienvertiefung in den Lehramtsstudiengängen an der Universität Kassel / [Prvky studia inkluzivního vzdělávání :

nabídka prohloubení studia v kurzech odborné přípravy učitelů na kasselské univerzitě] /
Susanne Pietsch, Friederike Heinzl -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Behindertenpädagogik : Vierteljahresschrift für Behindertenpädagogik und Integration Behinderter in Praxis, Forschung und Lehre -- ISSN 0341-7301 -- Roč. 59, č. 1 (2020), s. 75-94.

Příspěvek nejprve informuje o výukových modelech německých univerzit pro inkluzivní vzdělávání učitelů. Podrobněji se pak věnuje prvkům studia inkluzivního vzdělávání na Univerzitě Kassel. Tvoří je čtyři semináře: 1) seminář základů speciální pedagogiky v kontextu inkluzivního vzdělávání, 2) seminář pro úspěšnou spolupráci mezi dvěma subjekty - všeobecně vzdělávací školou a speciální pedagogikou, 3) seminář (po)rad a rozhovorů o inkluzivním vzdělávání, 4) seminář o inkluzi a sociálním učení. Příspěvek uvádí i názory účastníků seminářů a jejich hodnocení výukového programu.

inkluzivní vzdělávání ; vysokoškolské studium ; univerzita ; speciální pedagogika ; seminář ; spolupráce ve výchově ; všeobecné vzdělání ; sociální učení ; názor ; hodnocení výuky ; vzdělávání učitelů ; poradenství ; Universität Kassel ; Německo ; inkluze

<http://katalog.npmk.cz/documents/524449>

14.

Všeobecná nerozhodnost a kariérová nerozhodnutost adolescentov z aspektu črtovej emocionálnej inteligencie = General indecisiveness and career indecision of adolescents from the aspect of trait emotional intelligence / Kinga Izsóf Jurášová, Paulína Chromeková -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Psychológia a patopsychológia dieťaťa -- ISSN 0555-5574 -- Roč. 55, č. 1 (2021), s. 26-37.

Prezentována je studie, jejímž cílem byla verifikace vzájemných vztahů mezi emocionální inteligencí, nerozhodností a kariérovou nerozhodností u slovenských adolescentů. Výzkumný vzorek tvořilo 187 respondentů s průměrným věkem 17 let a 8 měsíců. Ke sběru dat byla použita Škála nerozhodnosti, Dotazník obtížnosti kariérového rozhodování a Dotazník emocionální inteligence. Výsledky potvrdily významný negativní vztah mezi nerozhodností a emocionální inteligencí a také významný negativní vztah mezi kariérovou nerozhodností a emocionální inteligencí. Mezi nerozhodností a kariérovou nerozhodností byl zaznamenán pozitivní vztah. Výsledky upozorňují na možnou preventivní roli emocionální inteligence při nerozhodnosti ve všeobecnostech i ve vztahu k volbě kariéry.

psychologie ; psychologie osobnosti ; psychologie chování ; rozhodování ; pracovní zařazení ; profese ; adolescent ; výzkum ; výsledek výzkumu ; působení ; emoce ; prevence ; Slovensko ; povolání

<http://katalog.npmk.cz/documents/524402>

15.

Whose homework is it? : different types of parents' dependent help-giving in homework / [Čí je to domácí úkol? : různé typy rodičovské podpory vytvářející závislost u domácích úkolů] /
Yael Grinshtain, Gal Harpaz -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Elementary school journal -- ISSN 0013-5984 -- Roč. 122, č. 2 (December 2021), s. 233-256.

Domácí úkoly jsou v současné literatuře vnímány jako důležitý prostředek participace rodičů na spolupráci se školou. Izraelská studie sledovala názory 13 rodičů a 11 učitelů dětí na základní škole na cíle a smysl domácích úkolů, roli rodičů a roli učitelů, typy zapojení rodičů do vypracovávání domácích úkolů a jejich motivaci k tomu. Na příkladech z rozhovorů autoři ukazují na několik typů podpory, která škodí nezávislosti žáka (rodič připomínající a kontrolující úkoly, rodič participující na jejich vypracování a rodič, který úkoly vypracovává sám). Autoři hovoří také o rodičovské podpoře budující autonomii dítěte (bez výskytu u sledovaných rodičů) a rodičích vyhýbajících se z různých důvodů účasti na domácích úkolech.

domácí úkol ; rodiče ; učitel ; žák ; základní škola ; postoj rodičů ; postoj učitele ; vztah rodiče-
učitel ; vztah rodiče-škola ; pomoc ; rodičovská účast ; nezávislost ; role učitele ; Izrael

<http://katalog.npmk.cz/documents/524700>